

DAMUNT

DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL

SANT JOAN

GENER 1992

NÚM. 8

Cami de Consolació

DAMUNT

DAMUNT

C O N T I N G U T

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL
Sant Joan (Mallorca)

Gener 1992 - Núm. 8
Dipòsit Legal PM-673-1991

Domicili:

Major, 68
07240 Sant Joan (Mallorca)

Director:

Miquel Florit Huguet

Redactors - Col·laboradors:

Francesc Alzamora Bauçà
Maria Alzamora Bauçà
Antònia Barceló Costa
Maria Català Karmany
Guillem Company Bauzá
Gabriel Company Gayá
Nino Company Pérez
Carles Costa i Salom
Immaculada Gayá Mayol
Catalina Gayá Morlà
Mª Magdalena Jaume Nicolau
Catalina Jaume Ginard
Joan Jaume Nigorra
Joan Matas Gayá
Isabel Mª Matas Ramis
Bàrbara Matas Sastre
Joan Matas Sastre
Jaume Mola

IMPRÈS A:

Apostol y Civilizador
Petra (Mallorca)

Tirada: 400 exemplars

Subscripcions: Miquel Florit

Lloc de venda: Ca Na Blanc

NOTA: Els escrits publicats expressen, únicament, l'opinió dels seus autors, els quals es fan responsables del seu contingut.

La Redacció no s'identifica, necessàriament, amb el contingut dels escrits.

Salutació, pag 3,
per Miquel Florit Huguet

Notícies Locals
Per l'equip de Redacció

Sant Joan, damunt damunt,
8 pàgines centrals enquadernables

Poemes i gloses

En memòria de Toni París, per Catalina Jaume
Súplica a Sant Antoni, per Catalina Jaume
Resultes d'un resultat, per J. i Mates
Els Reis han vingut, per M.A.R.
Festes passades, coques menjades, per Bàrbara Matas Sastre.
Recordant es Mestre Pagès, per Catalina Jaume
L'any noranta-dos, per Catalina Jaume
Sa partió entre Vilafranca-Sant Joan, per Jaume Nigorra (de Vilafranca)
No toqueu sa partió (i II), per Gabriel Company
Gloses a Sant Antoni, per Gabriel Company
Il·luminació nadalenca, per Gabriel Company
El Rei de grapes, per Gabriel Company
En Memòria del Mestre Fuster, per Catalina Jaume
Per què recular, per Carles Costa
Recordant esdeveniments, per Joan Jaume
Batec, per Jaume Mola
El dia de la no violència i la pau

Actualitat fotogràfica

M.F.H. i altres

Contraportada

Carrer Major, fotografia cedida per Mª Magdalena Jaume Nigorra.

Quan acaba un any i en comença un altre, la majoria d'empreses i entitats solen donar a conèixer el balanç de resultats, o publicar la "memòria" de les seves activitats durant l'any anterior.

No tots, però si molts d'aquests balanços o memòries són triomfalistes: es parla del que s'ha fet i es calla el que no s'ha fet i s'havia projectat i promès fer.

En aquesta "salutació" mensual, que cada mes feim des de la 3ª pàgina, hem dit i repetim, que volem que sigui un diàleg obert entre el lector-subscriptor i la revista.

No volem esser triomfalistes, ni tampoc pessimistes, però si moderadament optimistes, encara que un més d'una ocasió, el contingut i la presentació de la revista no ens ha deixat completament satisfets.

El lector haurà vist, en el present número corresponent al mes de Gener

1992, petits canvis i novetats: Ha canviat el format i hem començat (en les pàgines centrals) la publicació del colleccionable "Sant Joan damunt damunt".

Quan al balanç econòmic, hem dit amb anterioritat, que aquesta revista no té cap finalitat lucrativa, i de fet durant aquesta primera etapa (Juny-Desembre 1991) les despeses han estat majors que les entrades (i amb gran diferència), però som optimistes en aquest punt, i pensam equilibrar el capítol entrades-sortides, gràcies a les noves subscripcions rebudes darrerament i haver aconseguit rebaixar el cost de confeccionar-imprimir la revista.

Comptant amb l'ajuda dels subscriptors les suggerències i la sana crítica dels lectors, i la inapreciable ajuda dels col·laboradors, enfilam aquest any 1992, no prometent fer grans coses, però amb el desig sincer de no defraudar-vos.

Miquel Florit Huguet

ENS HAN DEIXAT... MORIREN L'ANY 1991

1. Esteve Bauzà Ginard (Cabrer), dia 14 Gener. Tenia 78 anys.
2. Guillem Matas Puig (Gil), dia 20 de Gener. Tenia 89 anys.
3. Jerònia Matas Jaume (Bufalina), dia 28 de Gener. Tenia 57 anys.
4. Antònia A. Salom Bauzà (Faleta), dia 12 de febrer. Tenia 83 anys.
5. Antònia Bauzà Vaquer (de Gossalba), dia 13 de Febrer. Tenia 69 anys.
6. Catalina Gelabert Font (Teca), dia 23 de Febrer. Tenia 87 anys.
7. Catalina Sastre Bauzà (Curra), dia 9 de Març. Tenia 83 anys.
8. Maria Morey Martí (Betlem), dia 13 de Març. Tenia 86 anys.
9. Maria Font Verd (Tronca), dia 2 d'Abril. Tenia 89 anys.
10. Catalina Payeras Amengual (Payeras), dia 14 d'Abril. Tenia 75 anys.
11. Francisca A. Costa Font (Carles), dia 2 de Maig. Tenia 91 anys.
12. Catalina Morey Tous (de Gossalba), dia 4 de Maig. Tenia 70 anys.
13. Cosme Morey Pocoví (Carter), dia 5 de Maig. Tenia 70 anys.
14. Maciana Antich Amengual (Cocovera), dia 7 de Maig. Tenia 82 anys.
15. Joan Barceló Gayà (Gana), dia 22 de Maig. Tenia 52 anys.
16. Joana Gomila Jaume (Son Cucuí), dia 9 de Juny. Tenia 39 anys.
17. Mateu Nigorra Català (Estamboré), dia 10 de Juny. Tenia 88 anys.
18. Antoni Font Verd (Tronca), dia 19 de Juny. Tenia 84 anys.
19. Gabriel Bauzà Martí (Serral), dia 18 d'Agost. Tenia 80 anys.
20. Maria Font Rosselló (Tronca), dia 24 d'Agost. Tenia 20 anys.
21. Catalina Bauzà Ferriol (Rotja), dia 25 d'Agost. Tenia 76 anys.
22. Francesc Juan Mayol (Costitxer), dia 7 de Setembre. Tenia 25 anys.
23. Joana Bernat Bergas (Puça), dia 22 de Setembre. Tenia 82 anys.
24. Catalina Mas Font (Pagesa), dia 22 de Setembre. Tenia 84 anys.
25. Joana Maria Gayà Barceló (Rosa), dia 4 d'Octubre. Tenia 69 anys.
26. Joan Gayà Sitjar (Canyisser), dia 12 d'Octubre. Tenia 68 anys.
27. Margalida Vich Sastre (de Can Rosa), dia 25 d'Octubre. Tenia 80 anys.
28. Catalina Riutort Bauzà (Rafaleta), dia 29 d'Octubre. Tenia 88 anys.
29. Antònia Fiol Bauzà (Marca), dia 19 de Novembre. Tenia 82 anys.

ELS LLADRES ENTRAREN A CA NA MATES

El passat dia 2 de gener a la dematinada, els lladres entraren en el cafè de Ca Na Mates, en el carrer Major, després d'arrabassar l'alarma, que no va sonar. Els lladres se'n dugueren 60.000 pessetes de les màquines recreatives, altres 45.000 pessetes que hi havia dins un caixó, i els doblers procedents de la venda de dècims de la Loteria, duguent-se en total més 200.000 pessetes, a més del mal que feren. Se calcula que entraren devers les quatre de la matina-da. No hi va haver cap veïnat que sentís res. La manera com inutilitzaren l'alarma, pareix confirmar que es tracta d'un robatori de gent "especialit-zada".

NOVA ASSISTENTA SOCIAL

Petra Juan Socias, que fins el mes de Novembre de 1991, va esser l'assis-tenta social de Sant Joan, ha passat a coordinadora del Serveis Socials de la Mancomunitat del Pla.

Maria Magdalena Vietma, natural de Porreres, que ja ha treballat a altres municipis, és des del mes de Novembre la nova assistenta social de Sant Joan. D'altra banda Rosa Bujosa des de fa unes setmanes és la nova treballadora familiar.

Sense entrar a analitzar les causes, pareix esser que Sant Joan és un dels municipis de la Mancomunitat on manco s'utilitza l'ajuda d'aquest Servei Social.

MATRIMONIS

D'entre les dades estadístiques, que facilità el Rector Sr. Ferriol, en el resum anual des de la trona el dia de Cap D'Any, és curiós el fet referent a matrimonis celebrats a Sant Joan, durant 1991. Dels 13 matrimonis, 7 eren santjoaners (al manco un dels contraients) i els sis restants eran colles de gent externa, que va escollir el Santuari de Consolació per celebrar la seva unió matrimonial i segurament un restaurant santjoaner per fer el seu dinar o sopar de noccs.

NAIXEMENTS DURANT L'ANY 1991

Un total de 15 infants han nascut a Sant Joan, durant l'any 1991 (inscrits en el Registre Civil) dels què 7 han estat nins i 8 han estat nines. S'ha repetit el dèficit demogràfic d'altres anys, una tònica generalitzada que no és exclusiva de Sant Joan.

CAVALGADA DELS REIS

La caravana dels Reis Màgics arribà puntualment a Sant Joan el passat diumenge vespre dia 5 de Gener.

Els tres Reis venien precedits de la Bande de Cornetes i Tambors, comitiva de pages i al final la carrossa carregada de juguetes.

Foren un total de 235 les juguetes repartides, essent el paquet més voluminós el que dugueren a Antoni Font Antich.

La sortida de la Banda de Cornetes i Tambors del Centre Cultural, després de molts de mesos d'inactivitat, fou una agradable sorpresa. Sota la direcció de Miquel Vaquer (de Son Cucuí), la banda composta per 32 membres, ha assajat incansablement durant un mes i mig, suficient per un "debut" animós i espectacular.

MORÍ ANTONI REBASSA

Just començant el nou any 1992, ens arribà la notícia de la mort d'Antoni Rebassa Bauzà (Perís) que morí el passat dia 2 de gener als 73 anys.

Antoní Perís, que feia anys que havia sofert una greu topada i havia minvat la seva salut, amb una voluntat i constància admirable, havia anat recuperant-se, fent llargues caminades, a peu o en bicicleta, baix de la tutela i consells de la seva filla Antònia, treballadora sanitari.

JUTGE DE PAU SUBSTITUT

Segons un comunicat que està exposat en el tauló d'anuncis de l'Ajuntament, fins el proper dia 17 de gener es podran presentar peticions per cubrir la vacant de Jutge de Pau (substitut).

MATANCES EN EL TRES DOS

La gent del Tres Dos, tota una família que conserva les tradicions, el passat dia 28 de Desembre, féu diada de "matances".

INNOCENTADES

Com ja va essent habitual des de fa uns quants anys, la revista "Mel i Sucre", sortí puntualment el dia 28 de Desembre, anomenat "Dia dels Innocents".

I com també ja és tradicional M i S incloïa en la secció "Notícies Locals", unes notícies o informació real mesclades amb altres notícies "fantàstiques", que demostren la imaginació i el bon humor dels seus redactors.

ILLUMINACIÓ DELS CARRERS

La il·luminació que des d'anys es col·loca en els carrers més cèntrics i a les entrades del poble, enguany s'ha vist augmentada, cosa que ha estat molt comentada i de l'agrat de la gent, la novetat de les "campanes verdes" i la del balcó de la Casa de la Vila.

TERCERA EDAT

L'Associació de la Tercera Edat, organitzà la nit del dia 31 de Desembre, la festa de "Fi d'Any", amb la tradicional xocolatada i el ritual dels 12 grans de raïm. Un èxit d'organització i assistència. La Caixa de Pensions ajudà en aquesta festa amb una aportació de 25.000 pessetes.

SARA, SIEMPRE SARA

El dissabte dia 4 de gener l'Associació de la Tercera Edat organitzà una sortida per assistir al Teatre Principal de Palma, a presenciar el show de Sara Montiel que presentà sota el nom "Sara, siempre Sara".

La sortida fou a les 17'30 h. des del local de l'Associació assistint-hi un bon grup de socis.

FESTA DE LA FAMÍLIA

Un altre any més, el passat diumenge dia 29 de desembre, la Parròquia va convocar i retre homenatge als matrimonis que durant l'any 1991, han celebrat les seves nocces d'or o d'argent, és a dir, que es casaren durant l'any 1941 o l'any 1966, i que duen, per tant, 50 i 25 anys de vida de casats, respectivament.

Dintre el primer grup hi assistiren quatre matrimonis, que foren els següents:

-Jaume Barceló (d'Horta)-Catalina Nicolau (Xisqueta).

-Antoni Mas (Fraró)-Antònia Company (Penya).

-Guillem Matas (Peremates)-Jerònia Mesquida (Jordi).

-Andreu Pocoví (Prudenci)-Francisca Mieras (Faleu).

El grup dels qui duen 25 anys de casats, molt més nombrós, com és natural, hi assistiren colles.

Al final totes les parelles foren obsequiades amb una palangana, que contenia una inscripció que feia referència a l'acte.

SOBREN...OUS

El passat dissabte dia 28, pareix que un grup de joves externs, des de l'interior d'un cotxe tiraren ous, sense altra conseqüència que un parell de façanes embrutades. La incívica activitat d'aquests llançadors d'ous deixà marques en la zona del Camp, carrer Bellavista i restaurant de Can Tronca. L'activitat d'aquest grup de desconeguts, acabà quan un grupet de santjoaners ben decidit a acabar

amb l'atropellament, començà la persecució del cotxe i els desconeguts optaren per anar-se'n. O les faltaren ous o valentia.

COTXETS DE XOC

Dies abans de les festes de Nadal, la pista de cotxets de xoc, que anualment sol visitar el nostre poble, quedà instal·lada en les proximitats de la pista de tennis.

Esperem que no hi hagi cap engrunada greu, ni cap braç romput.

EL "CULEBRÓ" D'ALGAIDA

Després de 10 anys, el Tribunal Suprem ha declarat Catalina Fullana l'hereva universal del millonari algaidí Andreu Oliver "Castellitxo" de qui era filla natural.

Aquesta història, pareix un d'aquests "culebrons" que ens dóna la televisió, però és una història real, que en lloc de tenir per escenari un país sudamericà, ha tingut com a escenari principal el poble d'Algaida.

La notícia, interessant de per si, té un doble interès per als santjoaners, primer perquè foren bastants els santjoaners que treballaren amb en Castellitxo, quan aquest era empresari de la construcció. Altres conexien i tractaven Andreu Oliver per haver estat ficat dins el món de l'esport de la bicicleta, com a president de la Federació Balear de Ciclisme.

I en segon lloc perquè la causa que enfrontà Catalina Fullana, filla natural d'Andreu Oliver, amb la seva viuda Trinitat Riera, tocà en sort al titular del Jutjat de Primera Instància número quatre de Palma, al magistrat "santjoaner" Mateu L. Ramon Homar, i hem escrit "santjoaner" perquè aquest Magistrat està casat amb Rosa Company Gayà de Son Gualet.

Aquest Magistrat hagué d'escoltar més de 200 veïns d'Algaida, que donaren informació sobre la relació de Catalina Fullana amb el seu vertader pare N'Andreu Oliver.

AJUNTAMENT: PLE EXTRAORDINARI

El passat dia 27 de Desembre se celebrà el darrer Ple de l'any, en el qual hi assistiren tots els regidors a excepció del representant d'Arrel Pep Mas.

Entre els punts tractats cal destacar la designació com a Festes Locals dia 24 de Juny (Sant Joan) i dia 20 d'Abril (Segona Festa de Pasqua).

El tercer punt a tractar era sobre la Cavalcada dels Reis, organitzat pel Centre Cultural i subvencionat per l'ajuntament amb una aportació de 90.000 pessetes.

El següent punt tractat era la petició a IBASAN per a la construcció de la depuradora d'aigües residuals. A la pregunta ¿Que costarà la depuradora? contestà el batle: A l'Ajuntament no li costarà res. Si bé saben que el Govern Balear ha aprovat el canon de l'aigua (per a construcció de depuradores) que seposarà una mitjana de 7.000 pessetes per habitatge durant l'any.

El punt cinquè era referit a la petició de projecte per a clavegueram a alguns vials que no tenen actualment aquest servei (carrer Vent, carrer Revellar, Sa Bastida, un tros del carrer de Petra, Colomer, etc...)

Els tres punts restants es referien a aprovació d'expedients d'insolvència, aprovació dels comptes de recaptació executiva i aprovació de baixes i devolució de quotes.

La sessió que començà puntualment, va finalitzar en 14 minuts.

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

La firma llucmajorera Oliver, S.A. fa unes setmanes va obrir un magatzem dedicat a la venda de materials de construcció, en el lloc conegut per Sa Farinera Nova. S'han realitzat unes obres que han canviat un poc l'aspecte de l'antiga farinera i cimentera que des de fa uns anys era tancada.

Les anomenades Farinera Nova i Farinera Vella (Gayá, Bauzá i Cia, S.L.) eren dues mostres d'un passat industrial del què gaudí Sant Joan durant la major part d'aquest segle i de la qual cosa caldria fer un estudi socio-econòmic, donada la importància

que tingueren en les dècades passades. La Farinera Vella és la més degradada i destruïda, on més se nota el pas del temps.

HISTÒRIA DEL CICLISME A MALLORCA

El passat dia 13 de Desembre fou presentat el llibre "HISTORIA DEL CICLISMO EN MALLORCA". A la presentació d'aquest llibre hi acudí el qui fou gran campió ciclista Federico Martin Bahamontes més conegut per "l'Aguila de Toledo", que entre les coses que va dir a distints mitjans de comunicació cal destacar quan se referí als santjoaners dient: "Karmany i Company sempre me donaren molta guerra a la muntanya". També tingué unes paraules de record per en Gual, una de les altres glòries del ciclisme santjoaner i espanyol. Un llibre prou interessant per als aficionats al ciclisme i que tots els dies ens trobam per carrers de Sant Joan a uns ex-grans ciclistes com són en Miquel Gual, en Gabriel Company i n'Antoni Karmany.

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

Sota el lema "Perquè cuidar-se és bàsic", la perruquera Bàsbara Matas, ofereix des del passat 15 de Desembre per "un millor benestar": neteja de cutis, massatges, manicura i pedicular, depilacions... en el carrer del Sol, núm. 5.

CONCERT DE NADAL

Dimarts dia 17 de Desembre, a les 12'15 a l'església parroquial dev Sant Joan, s'oferí un concert de Nadal on participaren les corals infantils Es Pont, Rafal Nou i Son Juny (de Sant Joan).

L'hora i el dia no era la més adequada per omplir l'església, però els assistents pogueren gaudir d'escoltar el repertori programat.

PENSANT EN L'ESTIU QUE VE

Antoni Matas Mas (el carnisser) acompanyat del mecànic Joan Morlà, viatjaren els passats dies 13 i 14 de Desembre a Saragossa, on el primer

va adquirir una nova recol·lectora de cereals de la marca Massey-Ferguson, que pareix serà la més grossa de Sant Joan, amb un tall de 4 metres. Que l'any 1992, sigui any de bona anyada per a tots!.

NOVA PERRUQUERA

Cati Verd Gayà (de Construccions Verd), obtingué fa uns mesos el Diploma de Perruqueria. Ha realitzat l'aprenentatge a l'Acadèmia Maria i José, durant un any i mig. Mentre treballa té en projecte continuar amb els estudis.

NOCES D'ARGENT A SON CASTANYER

El passat dia 3 de gener, l'empresari santjoaner Miquel Florit i la seva encantadora esposa Antonyita, reuniren familiars i amistats per celebrar les seves noces d'argent. A les 8 del vespre a l'església de Sant Francesc de Palma s'oficià una missa d'acció de gràcies, i a les 9'30 del mateix vespre es trobaren tots junts a Son Castanyer per celebrar aquest vint-i-cinquè aniversari "amb un bon menjar i millor beure", com anunciava la targeta d'invitació.

I en veritat el "menú", el local i l'ambient en general ajudaren a passar una vetlada agradable amb tots els reunits.

I no faltaren el bon humor i l'alegria, essent la gran sorpresa l'actuació d'un ballet i show, amb les seves danses exòtiques i modernes, l'actuació d'un contorsionista que fou repetidament aplaudit. Però la verdadera sorpresa la protagonitzaren un pocs "privilegiats", que d'una manera "voluntaria" participaren en el show i que constituï uns dels millors "números" de la vetlada. Bon humor i alegria dins un ambient entranyable i distingit. Enhorabona Miquel i Antonyita.

CONCURS DE BETLEMS

Bona participació en el Concurs de Betlems que s'ha celebrat durant les pasades Festes de Nadal i Reis.

El concurs ha estat organitzat i patrocinat pel nostre Ajuntament,

i amb la col·laboració de la Caixa de Balears "Sa Nostra".

El Jurat va estar format per Pep Mas Llaneras, Maria Ferriol, Montse Payeras, Joana Matas (de sa Nostra), Pep Rotger i l'artista-decorador Llorenç Lull, que segons el que deien les bases, concretament en el punt 4: "es mirarà sobretot el bon gust, iniciativa, creativitat i la composició sense tenir massa en compte la grandària del betlem sinó la idea en tots els seus detalls". Es concedí el Primer Premi dotat de 13.000 pessetes a Catalina Munar Caimari (de sa Cova), de 13 anys, que presentà un betlem fet amb trossos de soca de figuera seca, que imitaven molt bé les muntanyes, roques erosionades. Altres elements com casetes havien estat realitzats artesanalment, d'aquí el seu mèrit.

El Segon Premi fou concedit al betlem construït per Margalida Mas Bauzá (De Can Tià Arnavet), de 17 anys, una estudiant que cursa el segon grau d'Informàtica a F.P. i que presentà un betlem amb molts de detalls, i on l'estructura principal estava feta de ceps secs, petits marges fets de macs i entre els elements complementaris hi havia un forn, un hort, un paller, etc, molt ben realitzat i ben distribuïts. Aquest segon premi estava dotat a 9.000 pessetes.

El tercer premi fou concedit a Isabel Bauzá Juan (Toniona) que ens ha tornat sorprenere amb una activitat, entre les moltes en què ha demostrat la seva iniciativa. Aquest tercer premi estava dotat en 6.000 pessetes.

Un èxit aquest Concurs de Betlems, que esperam animarà a organitzadors i participants a repetir el proper any, a seguir amb una tradició i premiar "el bon gust, iniciativa, creativitat..." dels participants.

UNES MATINES ANIMADES I PARTICIPADES

La Nit de Nadal va esser a Sant Joan ben viscuda amb unes matines animades dins el marc del nostre temple guarnit amb motius nadalencs.

Afavorí l'ambient la participació del grup de joves que es preparen per

a rebre la Confirmació que feren lectures i ofrenes a un betlem vivent.

Tampoc ni hi mancaren el cant de la sibilla que interpretà Guillem Company i l'anunci de l'Àngel amb la veu de Bàrbara Barceló. El cor parroquial tal com ens té acostumats interpretà diferents nades acabant amb el cant popular i conegut "El 25 de desembre: Fum-Fum-Fum". Acabada la funció religiosa la gent es va espargir per altres indrets per a degustar la deliciosa xocolata amb ensaïmades.

OFICI AMB SIBILLA EL DIA DELS REIS

L'ofici que acostuma a celebrar la Parròquia el dia dels Reis tingué enguany un caràcter més solemne tota vegada que tinguérem l'ocasió d'escoltar novament la sibilla, aquesta vegada en la veu de Cati Barceló Roig.

Celebrà l'ofici Mm. Gabriel Ferriol i el concelebrà Mm. Bartomeu Pastor. El cor parroquial interpretà villancets i per acabar ens oferí una composició que fou per a molts una interpretació nova i agradosa. Com de costum es va repartir el pa beneït que des de fa molts d'anys unes famílies santjoaneres ofereixen al Nin Jesús del Betlem. Amb aquesta celebració acabà el cicle de les festes nadalenques.

LA PENYA MOTORISTA VA CELEBRAR EL SEU 35 ANIVERSARI I LA PUBLICACIÓ DE 35 ANYS D'ACTIVITATS

El 15 de desembre la Penya Motorista Sant Joan va celebrar la seva festa anual d'Aniversari amb els actes acostumats, si bé enguany tingué un caràcter extraordinari amb la presentació i entrega als socis de la publicació "35 ANYS D'ACTIVITATS" que ha escrit el seu President Joan Jaume.

Oficià la missa Mm. Bernat Julià, Canonge que va pronunciar una ben sentida homilia. El baríton Miquel Pérez acompanyat pel mestre Rafel Nadal va interpretar algunes pregàries. Ocuparen llocs preferents el President del Parlament de les Illes Sr. Soler, President i directius de la Penya, així com també bastants de socis i simpatitzants assistiren a aquest primer acte de la jornada.

Acabada la missa i a la sortida les xeremies donada la nota festiva de la diada, i després socis i convidats es reuniren a Can Tronca per a degustar el bon dinar de matances.

Abans de la dinada que va reunir a més de tres-cents quaranta assistents, el President de la Penya saludà a la gent i tingué paraules d'agraïment per als que havien ajudat a la publicació primera de la Penya, i a don Bru Morey que ha aportat el pròleg. Per cert que don Bruno que complia 25 anys d'assistència, no hi va poder assistir i excusar la seva absència. També va fer sabre que enguany es complien 20 anys del primer dinar a Can Tronca, així com altres esdeveniments. Acabà donant pas al senyor Josep Mascaró, que va fer la presentació del llibre "Penya Motorista Sant Joan-35 Anys d'activitats".

A l'hora de servir el dinar presentà el primer plat d'arròs el President Jaume acompanyat de les xeremies, com a símbol del costum d'anys anteriors en els quals els caps de taula servien els diferents plats.

El dinar típic d'unes matances va ésser elogiat per tots, i si bé fou l'arròs, també ho foren les pilotes, la fruita i l'ensaïmada calenta que agradà a tothom, i el cafè i licors que arrodoniren la dinada.

Llavors foren repartits als assistents els llibrets de la Penya i al compàs de les xeremies Joan Jaume i Margalida d'en Fiol, ballaren uns boleros amb homenatge al President fundador Miquel Fiol.

Començar el torn de parlaments, com ens té acostumats, Joan Jaume, recitant els seus versets. A continuació parlaren els socis d'Honor, Rafel Feliu i Bernat Comas, el poeta nostre Miquel Gayà Sitjar que junt amb don Bernat Julià i Josep Mascaró són tres membres de la Acadèmia de Belles Arts de Sant Sebastià que cada any ens acompanyen en aquesta diada.

Clausurà aquestes intervencions don Cristòfol Soler, President del Parlament de les Illes, felicitant a tots per l'èxit de la diada i per la publicació, que sempre serà una penyora i un testimoni d'un treball fet amb il·lusió per donar ambient a

un poble i animar a tots a seguir per molts d'anys en el camí emprès.

Com acabament, el primer vocal que tingué la Penya Guillem Bou va procedir amb la seva gràcia xocant, a encantar els embotits de la matança i així es varen repartir les sobrassades, llonganisses, botifarrons, saim i l'anomenada "culana" que va esser la de més puja. Ja per acabar es varen sortejar entre els assistents alguns embotits.

Les càmeres d'Antena 3 televisió captaren imatges de la dinada, de la qual també en parlaren els altres mitjans de comunicació, premsa i ràdio, els quals també es feren ressò en caràcter afavoridor del llibret que es la història d'una Entitat ben activa. Dia 4 de gener Ràdio Balear li dedicà tot el seu programa del dissabte "Mallorca en Festes" d'una hora de durada.

La gent contenta sortia del lloc donant l'enhorabona a la Penya per unes hores de bulla i germanor i desitjant una continuïtat a la tasca que iniciaren en 1956 en Fiol i els amics i que ha anat desenvolupant aquesta Entitat, que amb les seves activitats sense aturall, és avui coneguda i reconeguda la seva vàlua a tot arreu. Molts d'anys.

FINANCES: BALANÇ ECONÒMIC-PARRÒQUIA-SANT JOAN

ENTRADES

-Serveis.....	430.500
-Rendes: Bar Centre.....	18.000
-Interessos.....	104.000
-Collectes ordinàries.....	706.170
-Donatius-almoïnes.....	676.595
-Altres aportacions.....	50.875
-Diversos (Caritas, Domund...)	1.519.490
-Total-entrades.....	3.505.630

SORTIDES

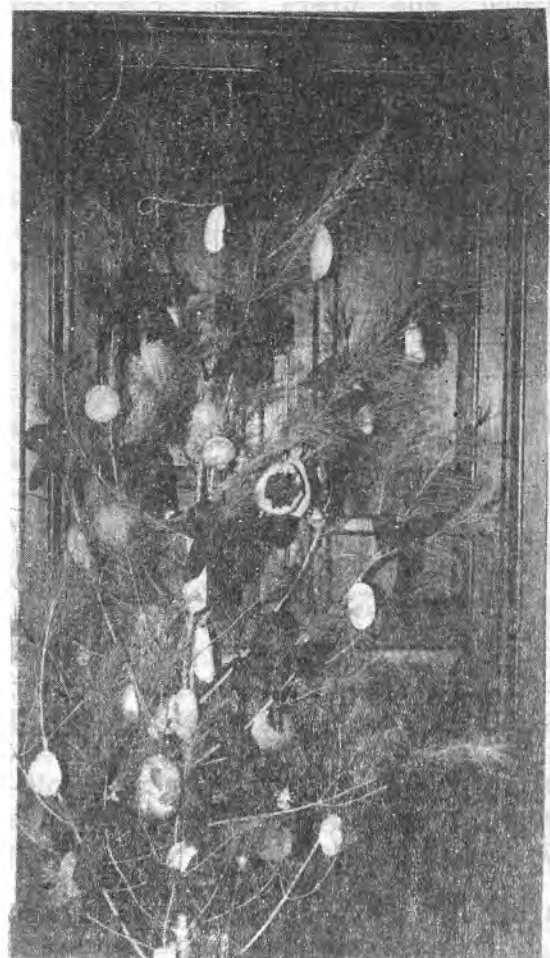
-Compres.....	48.350
-Personal-despeses.....	777.000
-Conservació.....	252.234
-Adsc. obres extraordinaries.....	257.283
-Despeses-Funcionament.....	38.601
-Activitats pastorals.....	36.078
-Altres despeses.....	32.635
-Diversos (Caritas, Domund...)	1.519.490
-Comunicació de bens.....	100.000

-Total-sortides.....3.061.671

 -Sou-any anterior 1990.....1.535.198
 -Entrades 1991.....3.505.630
 -Total entrades.....5.040.828
 -Total sortides 1991.....3.061.671
 -Sou positiu 31-XII-91.....1.979.157

Aquesta és la relació d'entrades i sortides que ha tingut la nostra Parròquia durant el passat any 1991. El nostre Rector D. Gabriel Ferriol bon coneixedor de la psicologia humana sap que és en el capítol dels "doblers" on la gent vol estar ben informada, i una transparència informativa en matèria comptable, és la millor manera d'evitar suspicàcies o comentaris infundats.

Aquest balanç econòmic fou explicat pel Mn. Ferriol, durant l'Ofici Solemne del dia de Cap d'Any a vespre i col·locat en el tauló d'anuncis del batiport de l'església.

ARBRE DE NADAL
(Forner Boveta)

SANT JOAN

DAMUNT DAMUNT

TOM I

Primera Part

Breus notes informatives sobre
Sant Joan, ordenades alfabèticament

Suplement: REVISTA DAMUNT DAMUNT
Dipòsit Legal PM-673-1991

Imprès a:

Apostol y Civilizador
Petra (Mallorca)

P R E S E N T A C I Ó

En aquesta sèrie de breus notes informatives sobre Sant Joan, que presentam ordenades alfabèticament, per a una millor consulta i que van agrupades sota el títol "Sant Joan damunt damunt", hi ha un poc de tot: Notes històriques, biogràfiques, onomàstica (llinatge i malnoms), toponímia (noms de lloc), costums, anècdotes, curiositats, etc.

De totes maneres, no tractam de fer una petita enciclopèdia de Sant Joan, sols volem donar a conèixer unes dades i notícies que hem anat recollint al llarg dels anys. La majoria de dades i informacions d'aquesta Primera Part, procedeixen de fonts orals i són inèdites.

Repetint el refrany castellà, volem senyalar que "no són importants totes les informacions que hi ha,

ni hi ha totes les informacions importants".

A la Segona Part que tenim en projecte publicar, completarem aquestes informacions i inclourem noves entrades i corregirem i augmentarem les de la Primera Part.

Tant de bo si alguna d'aquestes notícies serveix en el futur, o és punt de partida per a futures investigacions o treballs més extensos, documentats i complets.

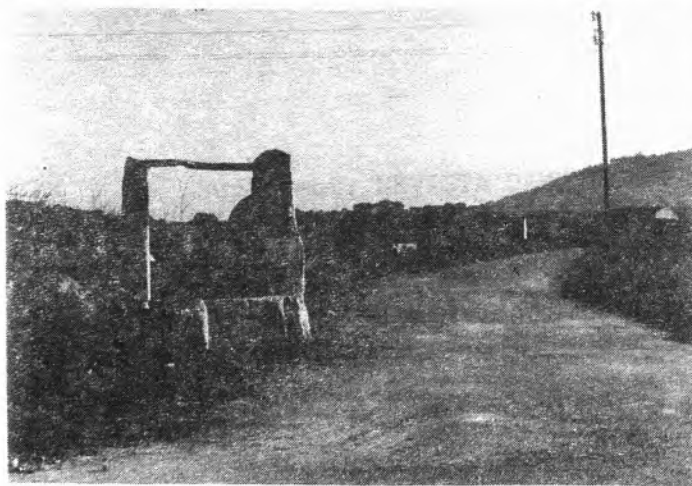
Al final de cada tom, el lector trobarà la relació d'abreviatures que s'han emprat i el seu significat.

Sant Joan, gener de 1992

Miquel Florit Huguet

A

ABEURADORS Lloc on s'abeuren les bèsties. Fins als finals dels anys 50, les feines del conreu del camp es realitzaven amb màquines i eines de tracció animal. Els desplaçaments des del poble a les finques es feia amb carro. D'aquí la utilitat i necessitat dels abeuradors i pous públics. Els pous públics i abeuradors, a Sant Joan i a molts de pobles, estaven situats a la vora dels camins més importants, quasi sempre a la sortida del poble. Aquí a Sant Joan, hi havia tres abeuradors: El Pou Llarg (La Sínia), a Son Santos a la sortida del camí de Consolació; El Pou Nou, a la carretera de Vilafranca, en el creuer dels camins d'Els Calderers i Horta. Un altre pou amb abeurador que fou abandonat abans dels altres, era el del Pou d'En Codol, prop D'Hortella Vell, pou que antigament tenia les seves piques de pedra picada, i era pels mercaders de Felanitx quan traslladaven els seus ramats de bestiar a Sineu i d'Inca. Aquest pou fou restaurat l'any 1991.

Pou Nou

ABRAHAM NADAL, MACIÀ (Selleter). Va néixer a Sineu dia 10 d'Octubre de 1929.

Quan va venir a fer feina a Sant Joan, tenia 23 anys i va fer feina fins l'any 1963, essent el darrer selleter que va fer feina en el poble.

Un poble agrícola com Sant Joan, arribà a tenir 3 selleteres: Joan Nigorra Bauzá (Pico), Miquel Nigorra Gomis (Miqueló) i Macià. Però la mecanització de les feines del camp, la compra de tractors, que a partir de l'any 1960 va avar substituïnt als aparells i bèsties de feina, fent que paulatinament anàs descendent el cens d'aquests animals, fou motiu per qual els selleters, deixaren de tenir feina i dedicació exclusiva i s'estinguís un ofici artesà que procedia des de temps immemorial.

ACERO VILLAN, AINA MARIA (Valladolid 1939). Assistenta Social, funcionària de l'estat, depenent de l'INSALUD, amb plaça a l'Hospital de Son Dureta des de fa 17 anys. Passa els cap de setmana a Son Garrover. Està casada amb el santjoaner Pedro Nigorra Gayà (Petrer), oficial de marina en reserva. El llinatge Acero és d'origen viking. Dins l'Estat Espanyol apareix per primera vegada a Pueblo-Nuevo (Peñarroya) i des d'allà es va estendre per tota la Península. El pare d'Aina Maria el Doctor Enrique Acero Santamaria va néixer a Villanueva de la Serena (Badajoz) i va estudiar la carrera de Medicina. Durant 35 anys va esser Cap d'Urologia de l'Hospital Gómez-Ulloa, on va realitzar els primers transplants renals que es feren a Madrid. Té la Creu de Sant Hermenegildo, Medalla

de la Legió, i fa dos anys el Papa el va nomenar Cavaller de l'Ordre Sant Gregori pels seus treballs d'assessor del Tribunal de la Rota. Aquesta és una dignitat que sols tenen 300 persones en tot el món.

ACOTAT (malnom). Aquest és el malnom que posaren a Martí Matas Fiol, que morí en el carrer de la Sínia, dia 7 de Febrer de 1944, a l'edat de 84 anys.

Martí Matas era, de jove, un home gran i gros, com els seus fills Joan i Llorenç, però una malaltia progressiva a l'espina, va fer que de cada dia anàs caminant més acotat, més ajupit. Per aquest motiu li posaren en Martí Acotat.

AGUILO AGUILO, JOAQUIN (Palma 1921). Empresari agrícola, propietari de Son Brondo, possessió d'una superfície total de 181 Ha., essent la finca més gran de tot el terme de Sant Joan.

Don Xim Aguiló directiu de la Federació Nacional del Trot, va esser President de la Real Societat Hípica de Mallorca, durant 19 anys, des de 1966 a 1985.

Es casà en primeres núpcies amb Maria Soler Gayà, amb la qual tingué tres filles: Rosa, Maria del Carme i Maria.

Viudo, es tornà casar amb Feliza Forteza Steegmann, catedràtica de Filologia Anglesa.

AIGÜES AMITGERES La Font de Cugalutx, que segons tots els indicis procedia de dins la finca de S'Hostalet, però que desembocava dins terres pertanyents a la possessió de Cugalutx, va esser fins a la dècada dels 40, any en què s'establí la finca de S'Hostalet, una font amitgera, on se repartien l'aigua, dos dies per a Cugalutx i un dia per a S'Hostalet, a través d'una comporta que tancava i desviava l'aigua al safareig d'una o altra possessió, segons correspongués. Tenien un tracte que funcionà anys i més anys, sense que sortís cap problema entre els amos de Cugalutx i els amitgers o arrendataris de S'Hostalet.

AIGO, MOLÍ D' El moli d'Aigo o Moli de l'amo Joan Ramón con també es conegut, està situat ran de la carretera de Sant Joan a Vilafranca, entre Son Manré, Can Estrany i Son Burixó. En el Molí d'Aigo han treballat i viscut diferents hortelans:

-La família de Esteve Ginard, va estar 10 anys d'hortelans al molí d'aigua, i per aquest motiu els seus fills i filles varen esser coneguts pel malnom de Hortelà i Hortelana.

-L'amo Martí Jaume Juan (Gorra) va estar 45 anys d'amitger en el Molí d'Aigua. Hi va estar 11 anys de fadrí, amb son pare, i 34 de casat. Abans de l'amo Martí de S'Hort hi va estar la família Ginard.

-Antoni Company Jaume (Garaví) hi va estar 11 anys, des de 1941 fins 1952.

-Jaume Font Bauzá (Sinever) hi va estar 21 anys des de 1952 fins a 1973.

-Joan Salom Bauzá (Falet) hi va anar l'any 1973 i allà segueix.

A la família de Martí Gorra i a la de Sinever i als seus respectius fills, l'estança al molí d'Aigua els ha deixat el malnom de S'Hort, per la qual cosa l'hort del molí d'Aigua ha estat sempre l'hort per antonomasia.

AIGO, TORRE DE S' Instal·lacions que s'aixequen a la part alta del poble, a les proximitats del molí fariner conegut del Molí d'En Martí Gran. Foren construïdes l'any 1983 per a subministrar aigua i amb la intenció de construir un restaurant i una piscina. La piscina fou inaugurada l'any 1983 i el restaurant dia 11-01-86. Les especialitats gastronòmiques del restaurant, que explota la família Juan, propietària del complexe, són: arròs brut, la porcella torrada, les sopes mallorquines i altres plats. El restaurant està obert tots els dies, menys els dimarts, i durant tots els mesos de l'any. La piscina només és per als clients del restaurant.

(F.A.B)

AJUNTAMENT, ANY 1896 Aquesta era la composició de l'Ajuntament l'any 1896,
Batle: Bernadí Matas i Matas
1 Tinent: Joan Font i Barceló
2 Tinent: Joan Matas Matas

Sindic: Bartomeu Gayà i Pascual

Regidor: Ramon Gayà Mas

Francesc Alzamora Gayà

Jaume Barceló Más

Pere Font Ferriol

Rafel Bauzá Gayá

Josep Bauzá Bauzá

Secretari: Mateu Camps Oliver.

ALBERDI LACAMBRA, ORLANDO (1911-1987)

Nascut a Avellana (República Argentina), fill de pare català i mare aragonesa, estava casat amb Isabel Celià Bauzá, d'ascendència santjoanera. Orlando Alberdí havia practicat en la seva joventut distints esports. Home de tracte agradable i cortès, era molt estimat. Vingué a Mallorca com a Gerent d'una empresa de Barcelona dedicada a la venda de maquinària, fitxant la seva residència a Sant Joan, l'any 1969.

ALEMANY BAUZÀ, JOSEP Militar. Va néixer a Vilafranca, el 14 d'Agost de 1952, on el seu pare Gabriel Alemany Ensenyat, hi estava destinat com a Guàrdia Civil. La seva mare Jerònia Bauzá Jaume (Martina) és natural de Sant Joan.

Va ingressar a l'Acadèmia General Militar de Saragossa el 15-09-73, sortint de l'Acadèmia el 25-04-75, amb el Grau d'Alferes. El maig de 1975 passà a l'Acadèmia d'Artilleria de Segòvia, sortint amb el Grau de Tinent pel Juliol de 1976. Per l'Agost de 1976 és destinat al C.I.R. núm. 14 de Palma de Mallorca. Pel mes de Setembre de 1977 és destinat al Grup de A.A., a Gava (Barcelona). Pel Desembre d'aqueix mateix any va fer un curs de Paracaigudista a Múrcia, obtenint el títol, essent destinat pel Març de 1978 a la Brigada de Paracaigudistes d'Alcalà d'Henares (Madrid) fins que va ascendir a Capità en el Maig de 1980. Pel Juny de 1980 és destinat al Parc d'Artilleria de Las Palmas (Canàries). En el mes d'Octubre de 1982 passà destinat al Grup d'Artilleria de Vicalvaro (Madrid). En el Novembre de 1982 passa de Professor a l'Acadèmia Especial de l'Exèrcit a Villaverde (Madrid) on va estar de professor uns 4 anys, tornat en el mes de gener de 1987 al mencionat Grup de Vicalvaro fins al seu ascens a Comandant l'agost

de 1990. Actualment està destinat a Madrid.

ALENS, COSTA DELS Situada dins el nostre terme, entre Son Barceló i Cugalutx.

ALMUDAINA Els germans Miquel i Bernadí Oliver Gual, tenien en propietat una finca anomenada S'Almudaina, situada dins el terme de Montuïri, fent partió amb la possessió de Son Brondo, que està dins el terme de Sant Joan.

Miquel Oliver Gual, viudo, es casà en segones núpcies amb Francisca Aina Bauzá Gayá (Polla), s'establí a la finca, fent-se seva la part del seu germà Bernadí, el qual permutà la seva part de S'Almudaina per altres finques. Més tard el citat Miquel Oliver va adquirir altres terres dels voltans, fent que la finca tornàs grossa fins a tenir una extensió de 8 quarterades.

El matrimoni de Miquel Oliver i Francinaina Bauzá va tenir 8 fills, dels quals actualment en sobreviven tres.

Alguns dels fills han estat coneguts pel malnom de S'Almudaina i els altres, la majoria, han agafat el malnom de la seva mare i han estat coneguts pels malnom Poll i Polla.

El mes de Juliol de 1936, quan començà la Guerra Civil, Miquel Oliver tenia en tractament i ja senyalitzades tres quarterades d'una finca veïna (Son Cucuí), però la guerra féu que l'adquisició no seguís endavant.

Com anècdota direm que la finca de S'Almudaina tenia moltes figueres, però n'hi havia una de bordissot negre, que encara existeix, que destacava per la qualitat dels seus fruits, això feia que fos molt cobdiciada. Miquel Oliver de S'Almudaina, com a bon pare, posà un torn i sols podia anar cada dia, un sol fill a enrevoltar la figuera bordissot negre.

(M.B.S.)

ALMUDAINA DE CAS NOTARI Finca dins el terme de Montuïri, però que quasi sempre ha tingut amitgers naturals de Sant Joan.

El matrimoni Joan Barceló Bauzá (París)-Joana Aina Antich Bonet (Bonet) hi estigué 34 anys. De 1925-1959.

Gabriel Barceló Antich, fill de l'amitger que hi havia estat el primer quart de segle, casat amb Catalina Gayà Roig (dels Molins) hi va estar 10 anys, de 1959 al 1969.

(G.B.A.)

AMADOR, EL SENYOR Don Amador Font Bauçà, propietari de la possessió de Son Roig, va esser conegut pel nom popular del Senyor Amador "Es Barber". Va morir a Sant Joan dia 7 de setembre de 1892, sense fer testament.

Era casat amb Dª Antònia Company Mayol. Va tenir dos fills, anomenats Mateu i Miquel. Miquel el fill segon del Senyor Amador, morí fadrí dia 6 de Novembre de 1905. Mateu el fill major va esser conegut per En Quep, i era foll.

Barber era el que afaitava i tallava cabells, però es donava la circumstància que alguns barbers també exercien la cirurgia menor, com era fer sagnies, arrabassar queixals i dents, això fins a finals de segle passat. El senyor Amador Font, conegut pel malnom "El Barber", era en realitat cirurgià, i mai es dedicà a tallar cabells i afaitar.

AMICS DELS JARDINS La dècada dels 50, es creà a Sant Joan, una Comissió Constitutiva de l'Associació "Amigos de los Jardines", que era al mateix temps la Comissió organitzadora de la "Fiesta de la Plantación".

Entre els actes organitzats per aquesta Comissió cal destacar el duit a terme el diumenge dia 15 de Juliol de 1956, on les Autoritats locals, es varen dirigir "al lugar de la Plantación" o sigui al final del carrer José Antonio (avui Bellavista) conegut per S'Escaleta, on es realitzà la plantació del jardí que hi ha a cada banda de l'escala que uneix els carrers Bellavista amb el Mirador.

ANDRITXOL (Malnom). Antoni Pujol Alemany (Andritxol), es va casar amb Catalina Bauçà Company (Sinevera), de qui es va separar. Catalina Bauçà morí als 60 anys, dia 6 de juliol de 1959. Antoni va viure uns quants anys a Sant Joan. Era el que es diu un rodamon i altres simplement anomenen un perdut.

Havia fet la Guerra Civil a diferents fronts. Ell deia que havia anat a tots els més importants.

S'allistà a la "División Azul", però quan va esser a l'Alemanya, el feren tornar enrera per una cosa tan pueril com va esser: tenir el barram (la dentadura) en males condicions.

Tenia certa cultura. Sabia parlar el francès i els anys que va estar a Sant Joan, en més d'una ocasió feia llargues converses amb Don Francesc Oliver del Calderés, parlant sempre amb francès.

Va treballar amb diferents amos el temps que va estar a Sant Joan.

L'any 1942, estava a Can Calderer del Molí.

Va treballar a Cugalutx o Hortella, propietat de l'amo Miquel Gayà Font (Cambuix) el temps que l'amo Antoni Font Barceló (de Na Mica) hi estava.

També va treballar amb l'amo Gabriel Florit Niell de Son Castanyer.

Amb l'amo Miquel Gayà Jaume (de Ses Algorfes) molt aficionat a fer bromes, va protagonitzar algunes fetes, com les carreres d'egua, el disfressat amb el vestit de la madona Aina, muller de l'amo Miquel, un any pel Carnaval.

ANGUILES Temps enrera hi havia anguiles a molts de pous, a basses de torrents i safareigs.

A un pou, propietat de l'amo Martí Jaume Juan (Gorra o de S'Hort), situat dins So n'Amadora, cada any si feia una bona caçada.

A mitjans estiu o a finals, quan ja havien acabat de batre, buidaven el pou, amb pots i una corriola, un parell d'homes treien aigua tot el dia, fins que l'havien tret quasi tota. Quan quedava poca aigua, entraven al pou dos homes amb un cove i el treien ple d'anguiles. Dins el safareig del Molí de l'Aigua hi havia moltes anguiles, anguiles grosses.

Un any, no varen sabre qui, hi tiraren un petard, que va fer una gran destrossa i les matà quasi totes. Les anguiles mortes suraven damunt l'aigua, fent una grossa pudor, el que va fer que els amos fessin netejar el safareig, tiraren les anguiles mortes dins un clot, tan gros com un clot d'ametler, que quasi quedà

ple d'anguiles mortes pel petard.

ANTICH Dues famílies hi ha a Sant Joan amb aquest llinatge: Balaguer i Baró. Segons l'historiador Joaquim Mª Bover, aquesta família (els Antich) va tenir el seu solar a Sineu, ja en els primers segles de la conquesta. Segons Francesc de B. Moll aquest llinatge procedeix de l'adjectiu antich, sinònim de vell. I segons Lluís Almirach Antich, Antiga és nom propi.

ANTICH BAUZÀ, AMADOR (1889-1963). Conegut popularment per "Mestre Amador Baró", es casà als 19 anys amb Antònia Antich Matas (Balaguera), que en tenia 18, tenint aquest matrimoni 14 fills, del qual 4 moriren petits i els altres arribaren a grans. Per aquest motiu fou concedit en aquest matrimoni un Premi a la Natalitat de caràcter provincial, amb data del 20 de Març de 1944. La fotografia de mestre Amador i la seva esposa enrevoltats dels seus fills va sortir damunt els diaris de l'època. Mestre Amador Baró va fer de picapedrer, i marger, posant una teulera a Sa Sínia on treballaren els seus fills Antoni i Amador, durant uns quants anys. Morí als 74 anys dia 24 de Desembre de 1963.

ANYS DE LA FAM (1), ELS (Post-Guerra). Els anys de la postguerra (anys de depressió econòmica) foren precisament anys de creixement econòmic a Sant Joan.

Les indústries no massa abundoses Farinera Nova, Farinera Vella, Recautxutats Sant Joan, Embotits Gabriel Camps (matança) etc, estaven en una època òptima.

Però és l'agricultura i ramaderia, sectors primaris, on hi ha un creixement espectacular. La demanda de cereals, l'escassetat de pa (a Palma i en els pobles de la muntanya), i el preu a que es pagava el blat i llegum en el mercat negre, venut d'estrapello, fou motiu pel què s'augmentà l'extensió de terres dedicades al conreu de cereals i llegums, destinades al consum humà.

Dins la ramaderia, especialment, el porc tingué també un fort creixement. Aquest creixement de l'agricultura i ramaderia, dugué una creació de llocs

de treball, missatges i porquerets, que coincidint amb els anomenats anys de Sa fam, falta o escassetat de queviures fou motiu que vinguessin gran quantitat d'homes, jovenets i nins externs, especialment de Sóller, Ciutat (Molinar), i també de Maria de la Salut (un poble del Pla), i en més petita quantitat de Vilafranca i Sineu.

Can Mena del Molins, Son Rebassa, l'amo Tomeu Mort, l'amo Llorenç des Pujol, Hosta, Els Gils, l'amo Antoni Mal, l'amo Bernadí Peramates, Son Perdut, Solanda, etc..., es calcula que hi dugueren a treballar a Sant Joan, més de 20 allots procedents de Sóller.

Sor Joana Aina Matas Antich (Peremates) monja de la Caritat, que residí molts d'anys a Sóller, fou la intermediària per enviar i col·locar a molts d'aquests allots sollerics. Ella com a monja coneixia les angúnies i necessitats de moltes famílies del poble de la vall del tarongers i envers de Sant Joan, on sobrava el pa, enviava els nins perquè aquí, fent de porquerets, poguessin omplir-se la panxa, sobreviure.

APICULTORS Apicultor és el que es dedica a la indústria de la cria d'abelles per aprofitar-ne la mel i la cera.

Entre els apicultors destacats, dels darrers anys, tenim referències dels següents:

-Miquel Galmés Matas (Putxer). Home d'un rannà bondadós, amic dels seus amics i de tothom, fou un apicultor aficionat i destacat. A la seva residència a la Creu d'En Pago, quasi foravila, hi tenia les seves caeres. Estimava la naturalesa. A més de les caeres tenia una mètlera, que es féu famosa, perquè deia la llegende popular, sabia predir el temps.

-Rafel Barceló Nigorra (de Son Garrover). Nat el 1909. Home fadrí, pagès, amb un constant contacte amb la naturalesa, també ha estat considerat un dels apicultors més importants. En els paratges dels Castellots, hi tenia més de 40 caeres.

-Germans Francesc Xavier i Joan Moratinos Jaume. Dedicats a l'apicultura una llarga temporada.

-Antoni Gayá Antich (Solander), tenint el seu lloc de treball a Palma, passà

EN MEMORIA D'ANTONI PARÍS

La mort sap que és rebutjada
i no sol demanar permís
s'endugué en Toni París
a una hora inesperada.

S'homo d'una "quinta" meva
per jo molt apreciada
que Déu l'hagi recollit
a la Pàtria ben aurada.

Sempre satisfet va estar
del bon tracte que rebia
de sa dona i de sa filla
i això és sa garantia
que vos ha de consolar,
el trobareu a faltar
cosa pròpia des qui estima.

Rebin el més gran condol
esposa, filla i "família"
i que no les falti s'auxili
de la Verge del Condol.

Catalina Jaume de Calicant

SUPLICA A SANT ANTONI

Tot el que viu amargat
a vós vos té per patró
posau! Oh gran protector
entre espines de dolor
roses de conformitat,
i que sempre es trobi emparat
per la vostra protecció.

Protegiu qui vos invoca,
Sant Antoni gloriós
i que tots els qui han partit
es trobin aprop de vós
posseint la santa glòria
i que a nosaltres en tocar-mos
puguem alçar la victòria
sempre protegits per vós.

Catalina Jaume de Calicant

RESULTES D'UN RESULTAT

En tornar-hi haver eleccions
es qui pensi anar a votar
abans s'hi ha de mirar
que hi pot haver mocions
si s'ho passen pels co...
és vot de res servirà

i mos haurem de conformar
amb pactes i condicions.

A es nou Ajuntament
un que fa poc s'hi ha integrat
creu, que es dir sa veritat
és que xerrin malament,
de lo que he escrit som conscient
i si res som amagat
que no ho hagi publicat
ha estat per esser prudent.

Per tant, m'és forçat dir-ho
i si no ho sap, ho sabrà
que ara podem emprar
sa llibertat d'expressió
està a sa Constitució
de quan la varen formar
i fins que la tornin llevar
se'n pot fer qualque cançó.

M'han dit si vull deixar anar
parlar de sa Moció
i com que he promès fer-ho
ho deix tot tal com està
però que quedi ben clar
que call i amb tota raó,
per tant estimat lector
crec que me sabràs perdonar
i amb lo que te pugui ajudar
disposa d'un servidor.

Ah... una cosa que dir hi ha
i me pareix que convé,
si per vot m'heu de mester
no me vengueu a cercar
que no me torni equivocar
com s'altre pic ho vaig fer
si a ca nostra hi estic bé,
¿per què m'he de molestar?.

Així és que ho deix anar
ja basta de parlar-ne
si teniu res de dir-me
per agrait se vos darà,
gràcies a Déu ha de dar
qui és lo que vol esser
però s'abús de poder
sempre se criticarà.

Quan se fa una cosa bé
a ningú sap greu que en parlin
ho critiquen o ho ressaltin
o ho publiquin a un paper.
Adéu.

J. i Mates

ELS REIS HAN VENGUT

Els Reis ja varen venir
de juguetes carregats
si a Orient se n'han tornats
l'any que ve ho tornin fer així
i que no es torni repetir
fets com es presenciats.

No té culpa es locutor
que quan es O cridà
ningú se va presentar,
hi va haver una confusió
per sa senzilla raó
que a sa llista no va estar
i se féu per davall mà
una rara intervenció.

J. i Mates

A LA MEVA ILLA FERIDA

A la meva illa ferida
aquella que tant estim
que potser aviat li doni
un adéu definitiu.

Tu saps mon cor com t'estima
i saps com plora per dins
quan contempla la bellesa
que queda sens destruir.

Terra meva illa estimada
em costa fugir mar enllà
però no tenguis ànsia
record molt bé lo que em vas ensenyar.

I quan mori illa ferida
al teu costat vull tornar
al teu cor, illa ferida
amb les ones de la mar.
Per besar-te, consolar-te
i ajudar-te a suportar
tot el mal que t'han fet illa,
tot el mal que te férem.

Aguanta, illa estimada
Aguanta! que arribarà.
Arribarà la tempesta
de justícia i llibertat!
Aguanta, illa estimada!
que un dia no molt llunyà
tornaràs a esser la reina
de l'amor, la pau i la fraternitat.

M.A.R.

FESTES PASSEDES; COQUES MENJADES

Es qüestió de canviar
perquè es cos ens ho demana
tanta substància de menjar
no mos fa perdre sa gana
vaja ho hem de deixar anar
que sa salut és mal-sana.

En es foc hem de posar
una olla gran de cuinat
tres dies n'hem de menjar
que és molt bo i s'aguiat
també per acompanyar
ceba i enciam trempat.

I així s'envà sa pipida
i nostre cos està content
a sa sang li donam vida
molt més que amb vi o aiguarent
sa pell ens torna garrida
i caminam més rabent.

I més si ja som d'edat
abusar és pesta cernuda
no falla, és veritat,
en canvi sa gent menuda
no és lo mateix ben pensat
i si no ho són d'edat, de crescuda.

I així acabades ses festes
com que en tornaran venir
ses passades ja estan llestes
i ses torrades són aquí
ses panxades són ferestes
tant en cava com en vi.

B.M.S.

RECORDANT EL MESTRE PAGÈS

Ara caient pel seu pes
vull dir tot lo bo que sé
d'aquell bon santjoaner
de nom "Es Mestre Pagès".

Tots sabem que don Joan
fou figura destacada
professor de grans talents
i d'idea molt avançada.

Cavillava nit i dia
cercant camins de progrés
per encaminar sa vida
des joves santjoaners.

Per això es poble agraït
li rendí gran homenatge
dedicant-li un passeig
que es s'orgull des seu llinatge.

Bon rrepòs, per Don Juan
pel seu esforç i valentia
i que pensi donya Maria
que el seu àngel de la guarda
l'acompanya nit i dia.

Catalina Jaume de Calicant

L'ANY NORANTA DOS

Que tots es sants mos ajudin
aquest any noranta-dos
i que l'any qui ve poguem dir
que ha estat un any venturós.

Catalina Jaume de Calicant

EL REI DE GRAPES

El Rei se'n va anar a esquiar
i va anar a Baquera-Velet
i un membre de "jet-set"
cames altes el tirà,
se va poder comprovar
que no hi va ver mala llet
i el Rei que es homo discret
tot d'una el va perdonar.

A mi no me passarà
no moriré d'aqueix "tai"
fa molts d'anys que no hi he estat mai
ni sé que és anar a esquiar
però si he de travallar
no me'n duré cap esglai
si me mor fent un 'badaI"
en tants d'anys de dejunar.

Del Rei sempre vos diré
que mai li he tingut mania
sa seva "sabiduria"
per tots noltros és un bé
i es vint-i-tres de febrer
demostrà sa valentia
¡Que visca sa Monarquia!
i també visca és forner!

Gabriel Company
(Fornet Boveta)

SA PARTIÓ ENTRE VILAFRANCA-SANT JOAN

En es forner Boveta
li desitjam molta sort.
¡Meam si fins a la mort
mos farà sa punyeta!

N'hi ha que duen un esqueix
en que no estigui a la vista.
Mai a sa nostra Revista
¿Penses que tenim sang de peix?

No pretenem "pentinar" res
perquè tot ho volem pagar;
s'arròs sec és bo de menjar,
si hi ha tallades millor és.

Hi ha un refrany que diu:
Demana i conseguiràs,
però tu, dir no podràs
que no puguem estendre es niu.

No sé si hi ha raó o no
en lo que vol Vilafranca;
si li lleven una branca
sa soca treurà un brancó.

Qualque santjoaneret
en aquell temps patia fam,
i s'esmolava es barram
també fent de porqueret.

Senyor forner Boveta
no te posis amb aquest pla,
perquè si mos vols insultar
te sabrem fer sa traveta.

Amb això de demanar
no és que volguem fer vases;
no mos comparis als ases
que per tot arreu n'hi ha.

A jo me diven En Jaumet
per si te vols recordar,
però no me vull barallar,
m'estim més donar-te sa mà
per tots poder riure un poquet.

Jaume Nigorra

Nota: La revista vilafranquera Molí Nou" publicà el glosat fet pel forner Boveta, titulat "No toqueu sa partió" i que fou publicat a D.D. corresponent al més de Novembre 1991. Aquesta és la rèplica que ens envia el també forner i glosador Jaume Nigorra.

NO TOQUEU SA PARTIÓ (i II)

"Desdixada" sa persona
que no té sentit d'humor
perquè Déu li nega es do
de sabre seguir una broma,
totsol s'enfada i flastoma
i molts de pics no te raó
a tots vos deman perdó
i a una altra cosa Coloma.

**Gabriel Company
(Forner Boveta)**

Nota: Aquesta glosa de vuit mots la féu el Forner, quan llegí la glosa enviada pel glosador vilafranquer Jaume Nigorra, que publicam sota el títol "Sa partió entre Vilafranca-Sant Joan".

GLOSES A SANT ANTONI

El gloriós Sant Antoni
"correguent" va travalar
i sense voler va trencar
ses banyes en el dimoni.

Sant Antoni té un do
que mos guarda ets animals
i noltros som un tals quals
que molts el tenim per patró.

Es Sant cuinava fideus
per menjar un poc de calent
i el dimoni que és dolent
dins s'olla li ficà es peus.

Sant Antoni en aquest món
va fer moltes obres bones
i no se va "liar" amb dones,
ses coses així com són.

El dimoni era de dretes
i Sant Antoni esquerrà
i quan se varen barallar
el va inflar de mambelletes.

Es Sant a n'en Barrufet
li estufava sa llana
no pegava amb sa mà plana
pegava amb so puny estret.

Sant Antoni va pastar
i va fer una coca blana
i el dimoni mort de gana
sa coca li va vermar.

El sant se va inquietar
i agafà aquell tarambana
i es nas com una magrana
en poc temps li va posar.

Quan va voler menjar coca
no va poder rovegar
perquè es sant el va deixar
sense cap dent dins sa boca.

**Gabriel Company
(Forner Boveta)**

ILLUMINACIÓ NADALENCA

Es forner d'abaix se queixa
pentura sense raó
perquè s'illuminiació,
"l'ensanxe" a les fosques deixa.

Ja comença a fer pardal
i no vull que em mengin ses mosques
ja tornam a quedar a les fosques
un altre any per a Nadal.

De Can Putxo a Can Verdala
se conté es carrer Major
però a s'illuminiació
la programen a la Sala.

Els de baix des Pesador
mos sentim discriminats
perquè mai mos hem negats
a pagar contribució.

Però és ben coneixedor
que duim es paper "rovats"
i que dins es nostros veïnats
no hi tenim cap regidor.

Crec que no hem de fer renou
al manco jo no en vull fer
però es llum de pes carrer
és un tema que mos cou.

I l'any qui ve si Déu vol
pentura ho feran més bé
que esper que li sabran fer
i més ara amb so batle nou.

(Gabriel Company (Forner Boveta))

Nota: Aquesta glosa havia d'esser publicada en el número passat mes de Desembre, i per falta d'espai no fou inclosa.

EN MEMÒRIA DEL MESTRE FUSTER

Amb respecte o cortesia
 record don Miquel Fuster
 tots saben que exercí bé
 es càrrec de sa mestria,
 i els seus alumnes conduïa
 sempre pes camí des bé
 i des progrés de sa vida.

A lo darrer des seus anys
 també es mostrà generós
 i mos va deixar per record
 un llibret de gran "valia"
 ple de "xistes" de bon gust
 que mos alegren sa vida
 i tots saben que conté
 una excellent poesia
 que du gravats es valors
 que don Miquel posseïa,
 home de bons sentiments
 i de molta "sabiduria".

I dins sa vida privada
 va donar una passa sortosa
 s'elegir per "companyera"
 una dona de primera
 educada i virtuosa,
 era aguda i carinyosa
 i cuidadosa de caseva.

Els dos estaven dotats
 d'un caràcter somrient
 i trasmetien alegria
 quan saludaven sa gent.

Sempre varen procurar
 viure en pau i harmonia
 vencent ses dificultats
 que tingueren dins sa vida,
 i tres fills varen heretar
 de bon tracte i simpatia.
 Que Déu les tengui en el cel
 en la seva companyia.

Quan li feren s'homenatge
 també el vaig felicitar
 en paraules molt senzilles
 i ara les vos diré a vosaltres
 i endarrer no haureu d'estar.

Enhorabona don Miquel
 per s'homenatge rebut
 s'ho tenia merescut
 com a professor feel,
 ha ensenyat amb rectitud

i jo en prova de gratitud
 li duc un potet de mel.

Catalina Jaume de Calicant.

CAMI DE SA BARONIA

(Vista local)

PER QUÈ RECLAR?

Supòs que tots sabeu, que l'Ajuntament de Vilafranca, fa unes setmanes va fer públic a la premsa, la pretenció que els termes municipals de Petra i Sant Joan cedin més de cinc quilòmetres quadrats al de Vilafranca.

Petra hauria de cedir les finques rústiques de Son Elzebits, Son N'Orlandis i Son Santandreu Vell, uns dos i mig quilòmetres quadrats. Sant Joan les finques d'Hortella Nou, Hortella Vell, Sa Penya, Son Ramon i Son Barceló, uns altre dos i mig quilòmetres quadrats. Dins aquests polígons s'hi troben vàries teuleres, restaurants i una benzinera.

Aquesta pretenció la fonamenten en que els propietaris interessats són vilafranquers i s'han de desplaçar als pobles veïnats per gestionar qualsevol petició o tràmit burocràtic, permís, llicència i pagar els corresponents impostos.

Per altra part, es queixen que els beneficis que produeixen aquestes finques i indústries, són font d'ingressos per Petra o Sant Joan, quan haurien d'esser per Vilafranca.

També l'Ajuntament de Vilafranca denuncia que una garriga del terme de Sant Joan, molt aprop del poble de Vilafranca, és un vertader abocador de fems. Pel febrer passat el seu batle, Antoni Nicolau, havia posat en coneixement del de Sant Joan un atemptat ecològic i no es va fer el corresponent control. També denuncia que primer arreglen els camins pròxims al seu poble i deixen els d'aprop de Vilafranca, i altres excuses per l'estil.

A totes aquestes alegacions fetes pel batle o per regidors de l'Ajuntament de Vilafranca, els polítics santjoaners han respost amb frases més o manco d'indiferència, com: fou una sorpresa, un fet ofensiu, un impossible, un absurd, una barbaritat. Fins i tot, algun ha anat més directament al bessó i ha manifestat que: primer, es tracta d'estudiar-ho a fons, o han expressat el seu rebuig total, o en tot cas, tractar-ho en moderació ja que la modificació dels límits municipals és un tema molt delicat i de molta importància. Cedir terrenys

així per les bones, de cap manera.

Els batles de Petra i Sant Joan, els dies que era notícia als diaris de Palma, el tema que tractam, mostraren la seva disconformitat a aquesta pretensió per part de Vilafranca.

Però, per que recllar?

Si ens fixam amb els antecedents històrics, trobam que fa més de 100 anys que Vilafranca ja pretenia eixamplar el seu petit terme municipal. L'any 1864 demanà la segregació d'Es Cremat i part del Puig de Bonany. Una segona petició es va fer l'any 1875 i per segona vegada fou denegada. Però el tercer intent promogut l'any 1925, després de molts d'anys de lluita va acabar amb èxit.

Pel mes de març de l'any 1927, l'Ajuntament de Sant Joan cedia les terres d'Es Cremat i una part del Puig de Bonany a canvi d'una compensació de 25.000 pessetes.

Històricament els vilafranquers pretenen segregar-se les finques que limiten amb el seu poble, a on ells segueixen construint i ja tenim el peix que es mossega la cua. És un Vell problema que no es resoldrà mai. Es ver que els límits amb Sant Joan estan aferrats a les cases de la part de ponent, i que algunes d'elles hi són contruïdes però són ells els qui les han fetes durant els darrers 50 anys, dins terres de poble extern, i això després d'haverlos cedit ja, terres del terme municipal de Sant Joan. O sigui que no s'han escalivat, tornen a travelar amb la mateixa pedra, i ho sabien. Sabien al que ells mateixos s'obligaven.

A tot això, cal tenir en compte, el que va dir un regidor de Sant Joan. Per cedir més terres és necessari que se celebri un referèndum, la gent del poble també té dret a dir la seva, o atenuar-mos al que està estipulat: 1- S'ha d'acordar almenys per 2/3 parts dels membres del Consistori. 2- Després es formarà una comissió mixta dels membres dels Ajuntaments afestats per l'alteració dels límits. 3- L'expedient es presentarà a la Comunitat Autònoma per tal que dictamini sobre tal petició. L'acord que es prengui pot esser recorregut davant el Tribunal Superior de Justícia i si es cregués oportú davant el Suprem.

Carles Costa

RECORDANT ESDEVENIMENTS PASSATS EN EL GÈNER

30-01-1941-. Va morir el senyor Josep Bauzá Gayá que fou Notari de Sant Joan i de Porreres.

20-01-1942-. Es va celebrar la 1ª Vetllada Històrica Literària anomenada de "Ses Teranyines" perquè recopilaven dades històriques, les quals transcrivien a "Documenta". Aquestes festes promogudes per don Francesc Oliver tengueren continuació durant els anys 1943/44/45 i 46, foren una exaltació de la nostra història.

19-01-1945-. Fou nomenat batle de Sant Joan Jaume Bardissa Rebassa que començava així la seva segona vegada al front de l'Ajuntament.

03-01-1949-. Va morir don Climent Gayá Bauzá que des de principi de segle havia estat l'apotecari de Sant Joan. També havia exercit el càrrec de Batle. La seva filla Francisca es va casar amb el Notari Germán Chacantegui.

20-01-1952-. Antoni Karmany guanyà a Barcelona el Premi Internacional Jean Buin. Prova atlètica en la distància de 5000 m. La categoria d'en Toni era junior i amb aquesta victòria passava de l'anonimat al reconeixement d'un acreditat atleta i així començava la seva etapa brillant dins el món de l'atletisme.

25-01-1958-. Morí el santjoaner Guillem Mas Barceló (Pagés) que en 1922 havia posat en marxa el servei d'autocars a Sant Joan.

06-01-1961-. La Imatge de Ntra. Sra. de Consolació fou traslladada a la Parròquia a on hi va romandre mentre es feien les obres de restauració del Santuari. Retornà a l'oratori el 8-5-1966.

19-01-1963-. El mateix dia i en unes hores de diferència moriren als seus 86 anys d'edat, el matrimoni Joan Matas Jaume i Antònia Antich Amengual (padrins dels germans Joan i Josep Matas "Ditaler"). Foren col·locats junts dins la mateixa cambra funerària i es va celebrar un funeral per als dos, que foren enterrats junts. Així el seu desig de viure plegats des del seu casament, s'havia complert i gairebé es pot dir que ni tant sols la mort els pogué separar.

11-01-1972-. Morí el capellà Melcion Barceló Jaume.

06-01-1984-. Després de bastants d'anys Sant Joan va veure escenificada l'obra popular "El Rei Herodes", el paper principal Antoni Matas Bover.

08-01-1985-. Aquest dia (diumenge) fou inaugurat el Centre Escolar Son Juny.

Joan Jaume

BATEC

Ja tenim una nova Junta Directiva del Centre Cultural de Sant Joan, ara no falta més que es posin en marxa les activitats habituals, com també aquelles que es puguin organitzar de nou.

A l'assemblea general que es va celebrar el passat dia 22 de desembre a la qual hi varen assistir més de trenta socis, foren elegits: President Carles Costa Salom; Secretari Pep Gayá Rotger; Tresorer Antoni Bauzá Matas; Vocals: M. Montserrat Company Bauzá, Antònia Matas Mayol, Miquel Vaquer Galmés, Sebastià Mayol Payeras i Arnau Matas Dalmau. La Comissió

dels Reis queda composta pel President, Antoni Company Bonet i Tomeu Bauzá Gayà.

No es va poder donar comptes de l'estat econòmic ja que la junta anterior no ha entregat els llibres de comptes, i els que hi ha a la societat no tenen cap anotació des de fa més de dos anys. Així mateix es va donar relació dels objectes que es noten a faltar, esperant que algú dels anteriors responsables donin la cara i es responsabilitzin d'aquestes anomalies.

Els programes de la cavalcada dels Reis 92 ja són al carrer i segueixen els preparatius perquè surti lluita i es repartesquin moltes joguetes.

BATEC

Les properes activitats i els projectes que tenim fets es desenvolupen en normalitat, tal com esperam seran: per Sant Antoni, Carnaval i Festa del Pa i Peix.

Jaume Mola

Nota: Falta la crònica de la cavalcada del Reis 92.

EL DIA DE LA NO VIOLENCIA I LA PAU

El Dia Escolar de la No-violència i de la Pau se celebra dia 30 de gener de cada any, en l'aniversari del martiri de Mahatma Gandhi, el gran apòstol de la No-violència en el món actual.

El missatge bàsic del Dia Escolar de la no-violència i la Pau diu: Amor universal, No-violència i Pau. L'amor universal és millor que l'egoisme, la No-violència és millor que la violència i la Pau és millor que la guerra.

El Dia Escolar de la No-violència i la Pau (DENIP), fundat per Llorenç Vidal en 1964, és una iniciativa internacional, pionera i no-governamental d'Educació Pacificadora a la qual estan convidats a participar els centres educatius de tots els nivells i de tots els països. És una activitat pràctica que no té programacions oficials ni línies estructurals d'acció, ja que el Dia Escolar de la No-violència és un missatge impulsor de l'Educació Pacificadora, un missatge que, mantenint un petit nucli permanent d'orientacions bàsiques, permet la lliure aplicació en cada centre educatiu segons el seu estil didacte propi.

El professor Eulogi Díaz del Corral va escriure: "El Dia Escolar de la No-violència i la Pau fou fundat a Espanya en 1964, quan ni a l'Estat Espanyol ni a l'estranger existia iniciativa alguna similar, fou mantingut contra vent i marea en circumstàncies molt difícils i és considerat la més important experiència d'Educació Pacificadora del nostre temps, així com un nucli dinàmic de promoció de la mateixa a nivell nacional i internacional".

En aquells països en què el 30 de Gener coincideix en període de vacances,

el Dia Escolar de la No-violència i la Pau es pot commemorar el 30 de Marc.

Llorenç Vidal i Vidal -poeta, educador i pacifista- va néixer a Santanyí dia 26 d'Abril de 1936. Mestre d'Escola per la Normal de Palma i Doctor en Filosofia i lletres per la Universitat de Barcelona, és com hem dit al principi el fundador del Dia Escolar de la No-violència i la Pau.

GERMANS DE LES ESTRELLES

(Himne del «Dia Escolar de la No-violència i la Pau»)

Lletra: Llorenç Vidal
Música: Andreu Bennassar

*Tots germans de les estrelles,
de les muntanyes, del mar
i de tots els sers que viuen,
uniguem, per a cantar,
les mans nostres,*

per aprendre

l'Amor, No-violència i Pau.

*Sens diferències de raça,
de llengua ni de pensar,
en fraternal abraçada,
uniguem, per a cantar,
els pits nostres,*

amb la força

d'Amor, No-violència i Pau.

*I defensors de la vida,
sense armes per a matar,
com a ciutadans del món,
uniguem, per a cantar,
l'ale nostre,*

*fets missatges
d'Amor, No-violència i Pau.*

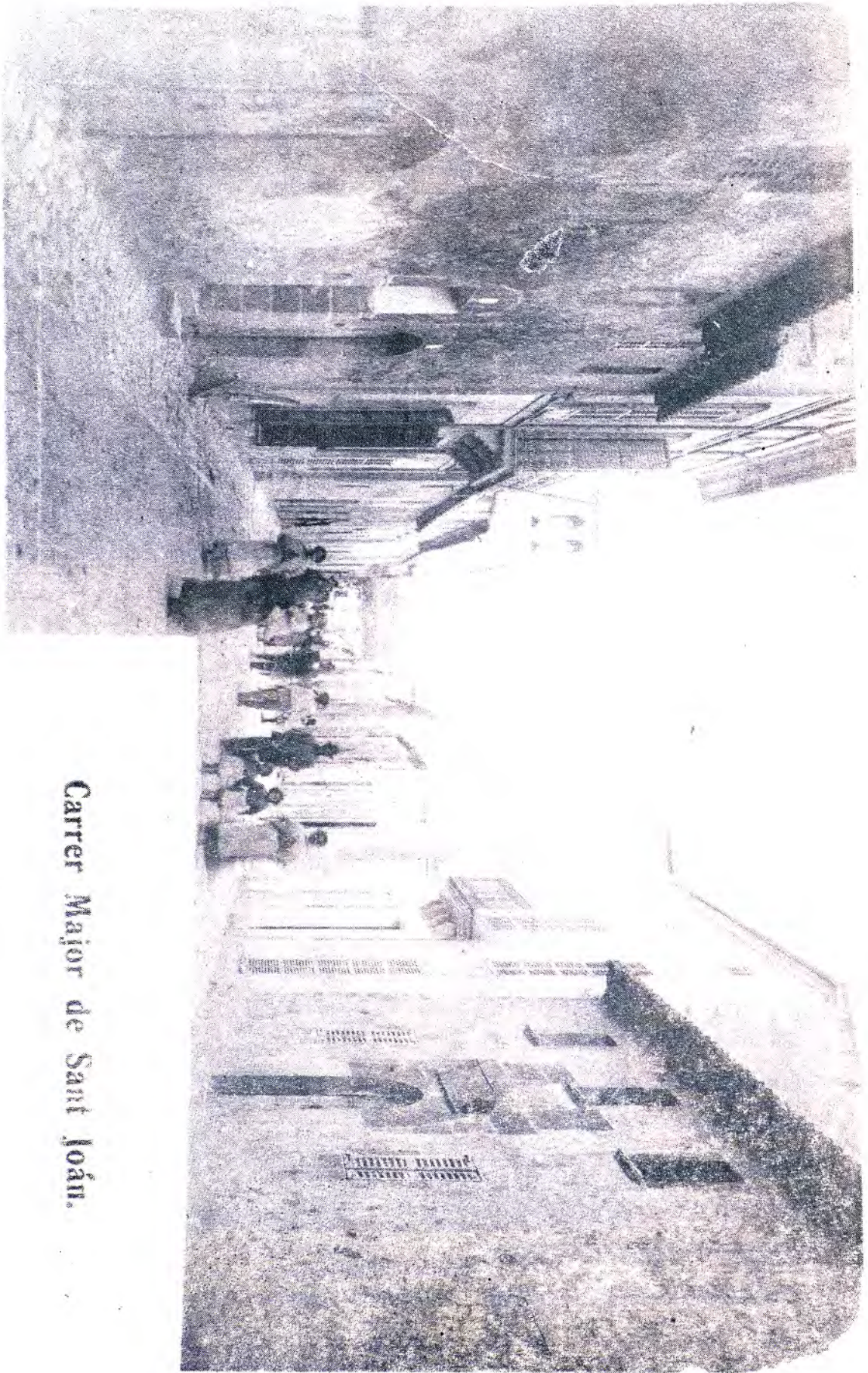
ACTUALITAT FOTOGRÀFICA

Guillem Company
Sibilla Nadal 1991

Miquel i Antonyita
Noces d'Argent

Carrer Major de Sant Joan.